

СЕРАФИМЧУК Ірина,

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних
розслідувань Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

КРУГЛОВА Ольга,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

МЕХАНІЗМ СУДОВОГО ЗАХИСТУ СПАДКОВИХ ПРАВ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Адвокатська практика показує, що якщо спадщина своєчасно не оформлено, то вступає в дію механізм судового захисту прав в цивільному процесі. У юридично неграмотного громадянина відразу виникає безліч питань: де знайти зразок, в який суд звернутися і які докази можуть засвідчити факт прийняття спадщини. Подібні справи розглядаються на підставі процедури окремого провадження в районному суді за місцем знаходження заявника, коли немає спору про право.

Цивільний кодекс України говорить про те, що фактичне прийняття спадщини має на увазі, що спадкоємець: володіє і користується майном, несе витрати на його утримання, провів заходи щодо її збереження, сплатив заборгованість спадкодавця. В якості засобів доказування можна використовувати будь-які письмові документи і показання свідків. Необхідно довести, що спадкоємці продовжували ним користуватися[1].

Зразок заяви нерідко можна знайти на сайтах судів або в судових приймальних залах. Але найчастіше там викладаються загальні фрази без конкретних порад і вказівок про те, які документи необхідні для слухання справи, а саме копія позовної заяви, ксерокопія свідоцтва про смерть, дані про спорідненість, відомості з місця проживання заявника (довідка, виписка з особового рахунку або будинкової книги), документи про спадкове майно, довідка з податкових органів про оплату податку на майно, чеки про оплату комунальних послуг, довідки з дачних товариств про оплату внесків та обробці садового участка.

У заяву про встановлення юридичного факту необхідно включити фразу про те, що, крім, як через суд, встановити фактичне прийняття

спадщини не представляється можливість.

Позов – це, звичайно, найдієвіший і базовий процесуальний засіб захисту порушеного права. При надходженні позовної заяви, суддя в обов'язковому порядку робить запит нотаріуса для витребування копії спадкової справи.

Також, вважаємо, необхідно відзначити ознаки, характерні для позовної форми захисту права, в тому числі і права на спадкування майна. Ознакою «позовного провадження» буде присутність вимоги матеріально-правового характеру, яке виникло в зв'язку з порушенням права.

Окрему увагу потрібно приділити саме процесу судового захисту прав особи, що поділяється на три стадії: захист прав особи в суді першої інстанції; захист прав особи під час перегляду рішення (факультативна); захист прав особи під час виконання рішення.

Стадію виконання рішення пропонується поділяти на наступні підстадії: 1) звернення рішення до виконання; 2) початок процесу виконання рішення; 3) добровільне виконання рішення; 4) підготовка до примусового виконання; 5) примусове виконання рішення; 6) контроль за належністю виконання; 7) закінчення процесу виконання рішення [2].

Слід підтримати позицію науковців про різну правову природу стадій та проваджень у процесі захисту прав особи, при цьому пропонується в межах стадії захисту прав особи під час виконання рішення виділяти такі провадження як: традиційне виконання, негайне виконання та конфіскація майна

Традиційно розгляд конкретної справи в суді прийнято поділяти на стадії, однією із яких виступає стадія виконання рішень. Однак між науковцями точаться дискусії про те, чим саме є виконання рішень суду: однією із стадій цивільного, господарського, адміністративного процесу (в широкому розумінні – судочинства) або окремим провадженням із реалізації прав сторін.

Відмова від позову, і про затвердження мирової угоди, накладають на суд процесуальну ініціативу в обов'язковому порядку довести до сторін наслідки заяв.

Слід зупинитися на окремих проблемах захисту прав кредиторів спадкодавця при реалізації їх прав. Спадкова маса, будучи об'єктом універсального правонаступництва, включає як права, так і обов'язки спадкодавця. Права утворюють актив, обов'язки утворюють пасив. Відповідно, успадкування означає одночасне спадкоємство у всіх правах і всіх обов'язках або (якщо спадкоємців кілька) спадкоємство в певній частині прав і у відповідній їй частці обов'язків самі по собі не покладають на особу, покликану до успадкування, обов'язки виконання за боргами спадкодавця. Такий обов'язок виникає лише у спадкоємця, який прийняв спадщину.

Отже, закон не встановлює ні форми реалізації такого обов'язку спадкоємців, ні терміну повідомлення кредиторів про відкриття спадщини.

По суті, слід говорити не про юридичний, а про моральний обов'язок спадкоємців інформувати кредиторів спадкодавця про відкриття спадщини. Понад те, від дій несумлінних спадкоємців кредитори не захищені, дієвий спосіб захисту своїх прав вони відсутні.

Список використаних джерел:

1. Кравченко М.Г. Судовий спосіб захисту спадкових прав в Україні. *Право і суспільство*. 2015. № 5.2(2). С. 36-41 . URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_5
2. Ятченко Є. О. Виконання судових рішень як заключна стадія у процесі захисту цивільних прав особи. *Держава і право. Серія : Юридичні науки*. 2017. Вип. 75. С. 206-216. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jurnaukdir_2017_75_20

СКОРУПИЧ Артем,

здобувач вищої освіти Університету
митної справи та фінансів

Науковий керівник:

СТРИЖАК Ія,

кандидат юридичних наук, доцент
кафедри міжнародного права

Університету митної справи та фінансів

ПИТАННЯ ВАКЦИНАЦІЇ У СВІТЛІ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА

Вже більше ніж півтора року весь світ веде боротьбу з пандемією, спричиненою вірусом SARS Covid-19.

Багато лікарів запевняють про необхідність обов'язкової вакцинації від Covid-19 для забезпечення здоров'я всього населення та припинення пандемії. На сьогодні, держава вже зобов'язала вакцинуватися від Covid-19 ряд категорій громадян та вводить обмеження для невакцинованих. Деякі люди вважають нав'язування вакцинації від Covid-19 порушенням їх конституційних прав. Отже, необхідно розібратися чи є правомірним обов'язковість вакцинації від Covid-19? Багато людей, на сьогодні, виступають проти цього через причину недовіри до якості медикаментів, а також до держави. Мають суттєвий вплив і розповсюдження різних теорій змов.

Метою даного дослідження є з'ясування правомірності обов'язкової вакцинації. Чи є обов'язкова вакцинація від Covid-19 порушенням та обмеженням прав людини або вимушеною дією держави на користь всього суспільства?

Питання обов'язковості імунізації проти коронавірусу не є новим і обговорюється країнами вже давно. Через масштабність поширення даного вірусу та високу смертність проблема набула гострого значення.